

SENIORALNY POZNAŃ

MIESIĘCZNIK
DLA SENIOREK
I SENIORÓW
LIPIEC 2020

www.poznan.pl

ISSN 2658-1272

**TYTKA
SENIORA**

wewnątrz numeru

www.centrumis.pl

nr 7(7) 2020

Serwis miejski
m.poznan.pl

Powroty kontrolowane

Epidemia koronawirusa zmieniła naszą rzeczywistość. Na całkowity powrót do normalności jeszcze musimy poczekać. Jednak już teraz poznańscy seniorzy mogą w bezpieczny sposób skorzystać z wybranych usług czy wybrać się do ulubionych miejsc.

Pod koniec maja rząd podjął decyzję, że działalność wznawiać mogą m.in. placówki wsparcia dziennego, domy pomocy społecznej i kluby seniora. Poszczególne ośrodki potrzebują mniej lub więcej czasu na przygotowanie się do ponownego otwarcia i spełnienia wszystkich rekomendacji. – Decyzja o tym, kiedy i w jakim zakresie to nastąpi, jest indywidualną decyzją ich prowadzącego, kierownika czy dyrektora, co podyktowane jest bezpieczeństwem zarówno podopiecznych, jak i pracowników. Nie mamy wątpliwości, że otwarcie jest potrzebne dla możliwie normalnego funkcjonowania osób starszych, z niepełnosprawnościami, mniej samodzielnych, dlatego tym bardziej działamy w tej kwestii z rozsądkiem, kierując się wskazaniem odpowiednich służb, obserwując jednocześnie sytuację epidemiologiczną. Planując otwarcie, placówki dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do wszystkich rekomendacji – tłumaczy Magdalena Pietrusik-Adamska, dyrektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania. Na ponowne otwarcie przygotowuje się też m.in. Centrum Inicjatyw Senioralnych, które najprawdopodobniej nastąpi w lipcu. Będzie ono miało charakter ograniczony, żeby zapewnić seniorom bezpieczeństwo

FOT. TOMASZ SZWALEK, ARCHIWUM WILDECKIEGO KLUBU SENIORALNEGO

Schron Trzeciego Wieku, zajęcia qigong w plenerze

i komfort wizyty. – Planujemy przearanżować przestrzeń Centrum, zapewnimy też odpowiednie środki do dezynfekcji i dystansowanie się. Oczywiście ostateczne decyzje w sprawie otwarcia podyktowane będą aktualną sytuacją epidemiologiczną, bo zdrowie i bezpieczeństwo seniorów jest dla nas priorytetem – zaznacza Wojciech Bauer, dyrektor Centrum Inicjatyw Senioralnych w Poznaniu. Do czasu ponownego otwarcia z Centrum można nadal kontaktować się telefonicznie. Powoli uaktywniają się pojedyncze kluby seniora, m.in. Klub Seniora 82,

Schron Trzeciego Wieku na Wildzie, Metalowcy przy Cegielskim, Dębicka Piątka. Podejście do otwarcia jest różne. Niektórzy klubowicze nie chcą na razie wracać, ale są też tacy, którzy czekali na powrót z niecierpliwością. Seniorzy mają świadomość ryzyka, zwłaszcza starsi, z różnymi schorzeniami, którzy są bardziej narażeni. Poza tym wakacje to czas, kiedy kluby w ogóle raczej zawieszają swoją działalność – ze względu na wyjazdy, również sanatoryjne, pobyty na działkach, częstszy kontakt z wnukami. Na decyzję o otwarciu ma wpływ wiele czynników: trzeba

pamiętać o masceczkach, dezynfekcji i odległościach – tu istotny jest metraż lokalu, w którym swoją siedzibę ma klub. Dla wielu klubów utrzymanie reżimu sanitarnego to spory wydatek. – Dobrym rozwiązaniem na ten moment jest zorganizowanie zajęć w plenerze, jeśli klub ma taką możliwość. Jest ciepło, łatwiej w ten sposób zachowywać też dystans społeczny, a ryzyko zarażenia na powietrzu jest mniejsze. To może być gimnastyka, spacerowanie z kijkami, zwiedzanie Poznania. Dobrze byłoby też organizować takie spotkania w mniejszych grupach – podpowia-

da Magdalena Kowalska, animatorka senioralna działająca przy Centrum Inicjatyw Senioralnych.

W czerwcu powróciły również zajęcia stacjonarne w ramach programu Trener Senioralny. Miłośnicy roślin tropikalnych mogą zaglądać już do Palmiarni Poznańskiej, a spragnieni spotkań ze zwierzętami – do poznańskiego zoo. Do siebie zaprasza już spora część instytucji kulturalnych – m.in. CK Zamek, Brama Poznania i Muzeum Narodowe. Przy zachowaniu reżimu sanitarnego otwarty został też gmach główny Biblioteki Raczyńskich i większości filii. – Wprowadzone przez nas zasady, jak obowiązek zakrywania nosa i ust, dezynfekcja rąk, zamawianie książek telefonicznie i drogą mailową oraz kwarantanna zbiorów, mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa czytelnikom i pracownikom, by mogli oni ponownie korzystać ze zbiorów, na co, jak wiemy, bardzo wielu z nich czekało – wyjaśnia Katarzyna Wojtaszak, rzeczniczka prasowa Biblioteki Raczyńskich. Po przerwie wznowione zostały także realizowane przez Bibliotekę usługi dowozu książek: „Książka dla seniora” oraz „Czytanie bez barier”. Ponownie dostępna jest większość usług w ramach miejskiego, bezpłatnego pakietu Poznań Viva Senior, który w pierwszych miesiącach pandemii działał w ograniczonym zakresie. W tej chwili skorzystać można m.in. z taksówki, złotej rączki, usług podologa, mycia okien, sprzątania grobów bliskich czy wypożyczyć sprzęt rehabilitacyjny. Szczegóły na temat poszczególnych usług i wydarzeń organizowanych przez wybrane instytucje znaleźć można w Tytce Seniora.

Aleksandra Gracjasz

Maseczki od seniorów dla seniorów

Poznańscy seniorzy walczą z koronawirusem, szyjąc maseczki ochronne. Akcję „Maseczki Seniorro” zorganizowało Miasto Poznań we współpracy z fundacjami i organizacjami pozarządowymi.

W akcji biorą udział seniorzy umiejący szyć na maszynie. Otrzymują pakiety materiałów i wskazówki techniczne dotyczące maseczek: wykroje, schematy. Wszystko zorganizowano tak, by nikt nie był narażony na zakażenie koronawirusem. Materiały do szycia, jak i gotowe maseczki przechodzą kwarantannę, wolontariusze pracują w przyłbicach, a podczas całej operacji zachowane jest dystansowanie społeczne.

Najważniejszym aspektem akcji jest jednak to, że seniorzy, którzy biorą w niej udział, pomagają innym seniorom! Pakiety z gotowymi maseczkami są pakowane do kopert i dystrybuowane wśród starszych mieszkańców Poznania. W maju i czerwcu do potrzebujących trafiły setki maseczek wykonanych w ramach tej niezwykle pozytywnej akcji. Na początku czerwca pierwszy tysiąc trafił do odbiorców. Maseczki mają różne wzory, kolory i faktury. Są wersje kolorowe i jednobarwne, ale wszystkie łączy jedno – są bardzo potrzebne.

Na Jeźcach, Ogrodach, Grunwaldzie, w centrum, na Wildzie, Junikowie, Śródcie, Smochowicach i Woli akcję „Maseczki Seniorro” koordynuje Fundacja PETRA Senior. Na Winogradach, Piątkowie,

FOT. FUNDACJA ORCHIDEA (2)

Dostępne są wersje w wielu kolorach i wzorach

Sołacz, Podolanach, Strzeszynie, w Kiekrzu, na Naramowicach i Ratajach – Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Edukacji Obywatelskiej CREO, a na Łazarzu, Dębcu, Górczynie, Świerczewie, Starołęce, Minikowie i w Antoninku – Fundacja ORCHIDEA.

Akcję zorganizowało Miasto Poznań ze wsparciem Fundacji Veolia Polska i wspomnianymi wyżej fundacjami i stowarzyszeniami. Przebieg akcji szycia można śledzić na Facebooku na profilu <https://www.facebook.com/Maseczka-Seniorro>.

Szymon Mazur

Pani Elżbieta szyje maseczki dla seniorów

Komputerowa poradnia telefoniczna

Miasto Poznań uruchomiło w maju usługę telefonicznych porad cyfrowych. To propozycja dla senierek i seniorów, którzy mogą przez telefon uzyskać wsparcie w zakresie obsługi komputera, tabletu czy smartfona. Porad i wskazówek udzielają pracownicy Centrum Inicjatyw Senioralnych od poniedziałku do środy w g. 10.00–14.00 pod numerem tel. 603 489 205.

Telefon porad cyfrowych to reakcja na potrzeby poznańskich senierek i seniorów, którzy ze względu na pandemię koronawirusa częściej niż kiedyś korzystają z nowych

technologii, wykorzystując je do podtrzymania kontaktu z osobami bliskimi, rozwijania swoich zainteresowań czy spędzania wolnego czasu. Informacja o uruchomieniu usługi pojawiła się m.in. w newsletterze CIS, na miejskich stronach internetowych oraz w lokalnych mediach.

Seniorzy dzwonią do poradni z przeróżnymi pytaniami: proszą o wyjaśnienie, jak korzystać z Facebooka, jak przenieść pliki z telefonu na komputer, jak obsługiwać programy do rozmów wideo. Czasem pytanie dotyczy nieco bardziej skomplikowanych kwestii,

jak na przykład uzyskanie odpisu z księgi wieczystej przez internet. Pojawiają się też pytania o to, jak zainstalować i korzystać z internetowych komunikatorów, takich jak Messenger czy WhatsApp, jak zmienić ustawienia prywatności na portalach społecznościowych, oraz wykraczające poza świat wirtualny, np. gdzie znaleźć informacje o ćwiczeniach fizycznych, które można wykonywać w domu, lub jak najszybciej dojechać czy dojechać w dane miejsce.

Pracownicy CIS starają się odpowiedzieć na wszystkie pytania, choć nie zawsze jest to łatwe. Kon-

takt telefoniczny ma swoje ograniczenia – najtrudniej udzielać porad osobom, które dopiero rozpoczynają przygodę z nowymi technologiami. – Liczymy na to, że początkujących seniorów będziemy mogli w kolejnych tygodniach zaprosić na konsultacje indywidualne, które ze względów bezpieczeństwa byliśmy zmuszeni na pewien czas wstrzymać – mówią pracownicy Centrum Inicjatyw Senioralnych.

Dotychczasowe zainteresowanie poradami jest umiarkowane, dlatego CIS zachęca do korzystania z usługi. Każdego dnia poradnia odbiera 2–3 telefony, co daje wynik

około 30–35 rozmów w pierwszym miesiącu od uruchomienia infolinii. Warto jednak zaznaczyć, że pojedyncza rozmowa często trwa nawet godzinę, czyli tyle, ile stacjonarne konsultacje indywidualne. Nie ma więc obaw, że nie uda się w kilka minut wyjaśnić wszystkich wątpliwości. Co więcej, niektórzy seniorzy korzystają z porad telefonicznych kilkakrotnie, nawet dzień po dniu, i zawsze są mile widziani – czy w tym wypadku słyszani.

Patryk Zakrzewski
specjalista ds. projektów
Centrum Inicjatyw Senioralnych

Drzemią w nas pokłady dobra

Rozmowa z Jędrzejem Solarskim, zastępcą prezydenta Miasta Poznania

Za nami wiele tygodni wypełnionych działaniami Miasta, których celem jest zarówno zapobieganie rozprzestrzenianiu COVID-19, jak i zwalczanie skutków wirusa. Czy Poznań wychodzi jak na razie z tej sytuacji obronną ręką?

Zdecydowanie tak. Dzięki decyzjom podjętym na samym początku pandemii, np. o natychmiastowym zamknięciu szkół, przedszkoli i żłobków, byliśmy w stanie zapobiec gwałtownemu rozprzestrzenianiu się wirusa w dużych skupiskach ludzkich, jakimi są te placówki. Decyzję tę podjęliśmy jako pierwsze miasto w Polsce, jeszcze zanim rząd wprowadził to w skali całego kraju. Podjęte działania oraz duża odpowiedzialność mieszkańców w przestrzeganiu obostrzeń i reżimu sanitarnego spowodowały, że zwalczanie skutków, czyli leczenie osób zakażonych odbywa się w sposób opanowany w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. J. Strusia, który na czas pandemii został przemianowany na szpital jednoimienny. Dość regularny, płynny, a nie gwałtowny przyrost liczby osób zakażonych spowodował, że cały czas dysponowaliśmy znacznie większą liczbą wolnych łóżek i respiratorów od liczby zakażonych wymagających hospitalizacji. Czas pandemii pokazał, że w Poznaniu drzemią ogromne pokłady dobra. Sprawdziły się miejskie instytucje, zaangażowali się urzędnicy, ale również, a może i przede wszystkim, uwidocznił się potencjał poznaniaków skupionych wokół organizacji pozarządowych, ale i indywidualnych.

Jak to wygląda z perspektywy ochrony osób starszych? To właśnie one są najbardziej zagrożone. Czas pandemii to niezwykle trudny okres dla wszystkich, zwłaszcza dla osób starszych dotkniętych problemem samotności, braku kontaktu z bliskimi, rodziną, przyjaciółmi, sąsiadami.

Czy jesteśmy w stanie prognozować w jakikolwiek sposób najbliższą przyszłość związaną z tym zagrożeniem?

Powinniśmy liczyć się z tym, że wirus pozostanie z nami dłużej,

dopóki nie pojawi się szczepionka. Oznacza to, że w dłuższej perspektywie czasowej, przypuszczalnie kilkumiesięcznej, konieczne będzie funkcjonowanie w częściowym reżimie sanitarnym.

Chodzi tu o zakładanie maseczek w większych skupiskach, utrzymywanie dystansu społecznego, mycie i dezynfekcję rąk, odkażanie powierzchni wokół siebie, w sklepach i obiektach użyteczności publicznej.

Jakie działania Miasto kierowało do seniorów w ciągu ostatnich trzech miesięcy?

Miasto zadbało o nich szczególnie. W pierwszych dniach po ogłoszeniu pandemii apel do seniorów – z prośbą o pozostanie w domu – wystosował Prezydent Miasta Poznania Jacek Jaśkowiak. Jego treść była publikowana w wielu miejscach, do których dostęp mają seniorzy – na przystankach, tablicach ogłoszeniowych, witrynach rad osiedli oraz w internecie, w tym w mediach społecznościowych. Ponadto Miasto uruchomiło szereg inicjatyw wspierających seniorów. Dzięki nim mogli utrzymywać aktywność fizyczną, korzystać z oferty kulturalnej i edukacyjnej, otrzymać porady w trudnych sytuacjach wynikających z izolacji, zamówić zakupy pierwszej potrzeby, w tym leki.

Wspólnie z Caritas Poznań podjęliśmy akcję „Zakupy dla seniora”, czyli wsparcie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami mieszkających w Poznaniu. Jej celem była ich ochrona przed koniecznością wychodzenia z domów. Pomoc obejmuje zakupy leków, żywności oraz środków czystości. W ramach akcji „Senior w Domu” Centrum Inicjatyw Senioralnych, zebrało w jednym miejscu wiele propozycji online na aktywne i ciekawe spędzanie czasu w domu. To ćwiczenia, wirtualne spacer, wykłady, warsztaty plastyczne, kursy komputerowe, filmiki instruktażowe z zakresu nowych technologii, audycje, koncerty, darmowe książki, prasa senioralna oraz podpowiedzi, jak zadbać o swoje zdrowie czy szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Jędrzej Solarski, zastępca prezydenta Miasta Poznania

Przy zaangażowaniu pracowników Zespołu Dziennych Domów Pomocy uruchomiliśmy dedykowany seniorom i seniorkom „Telefon Serdeczności”. Dzięki wsparciu spółki Veolia wspólnie z trzema organizacjami pozarządowymi, tj. PETRA, CREO i ORCHIDEA, wystartowaliśmy z akcją „Maseczka Seniorro”, w ramach której poznaniacy starszy szyją maseczki dla swoich rówieśników. CIS telefonicznie służy seniorom radami w zakresie nowych technologii. Wspiera ich fachową wiedzą w zakresie rozwiązywania problemów ze sprzętem elektronicznym i proponuje różne formy animacji. Doradza, jak aktywnie i ciekawie spędzić czas z komputerem, tabletem lub smartfonem. Na szczególną uwagę zasługuje praca dyrekcyi i pracowników poznańskich domów pomocy społecznej, którzy z ogromnym zaangażowaniem i poświęceniem pozostali przy swoich podopiecznych, dbając o ich zdrowie, aktywność, a przede wszystkim zapewniając im bliskość, której przy wprowadzonych obostrzeniach seniorom i seniorkom bardzo brakowało.

Czy epidemia w jakiś sposób pokazała, że należałoby zmodyfikować dotychczasowe formy działań na rzecz seniorów?

Tak, oczywiście. Odpowiedzią na ograniczone bądź zawieszone działania wielu podmiotów, w tym wsparcia dziennego dla seniorów, konieczność izolacji, brak bezpośrednich kontaktów z bliskimi i zachęcanie do pozostawania w domu, były i nadal są nowe usługi, które

Miasto uruchomiło dla seniorów. To wspomniane wcześniej akcja „Senior w Domu” i „Telefon Serdeczności”, który ma przeciwdziałać samotności wśród osób starszych w trudnym okresie. Mogą z niego skorzystać seniorzy, którym doskwiera poczucie izolacji i samotności nasilające się w związku z kwarantanną, nie mają z kim porozmawiać i chcieliby podzielić się swoimi przemyśleniami, obawami. Telefon obsługiwany jest przez pracowników Zespołu Dziennych Domów Pomocy, którzy na co dzień współpracują z seniorami, znają ich problemy, są gotowi do udzielenia wsparcia i informacji przez telefon. **Stacjonarne zajęcia programu Trener Senioralny zostały zawieszone ze względu na trwającą epidemię. Jednak starsi mieszkańcy i mieszkańcy Poznania nadal mogą korzystać z pomocy trenerów – ruszyły bowiem zajęcia online.**

W czasie pandemii ze względów bezpieczeństwa część usług w ramach pakietu Poznań Viva Senior została zawieszona, jednak najstarsi mieszkańcy miasta mogą wciąż skorzystać z taksówki, usługi sprzątnia nagrobków bliskich oraz wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. W związku z epidemią koronawirusa organizatorzy poszczególnych usług wdrożyli procedury, które mają zapewnić bezpieczeństwo seniorom – m.in. zwracany sprzęt rehabilitacyjny jest myty i dezynfekowany oraz przechodzi kwarantannę, a w taksówkach pomiędzy kierowcą i pasażerem zamontowane zostały przegrody ochronne.

Czy miał Pan w tym trudnym czasie okazję do rozmów czy kontaktów z przedstawicielami seniorów? Jakie problemy były dla nich najpoważniejsze? Tak. W tym czasie aktywnie działała Miejska Rada Seniorów, która podejmowała istotne dla seniorów kwestie dotyczące skutków ograniczonej możliwości korzystania z opieki lekarskiej, zawieszonych zabiegów rehabilitacyjnych, mniejszych możliwości podejmowania aktywności fizycznej. Dyskutowaliśmy też o sytuacji mieszkańców domów pomocy społecznej, ich zdrowiu i skutkach braku możliwości kontaktów bezpośrednich z bliskimi czy wychodzenia z domu.

W tej chwili jesteśmy w fazie tzw. normalizacji. Postępuje ona dość szybko. Czy jednak seniorzy nie powinni zachować nadal szczególnej ostrożności?

Seniorzy i seniorki, jak my wszyscy, mimo odstępstw od obowiązku noszenia masek nadal powinni je zakładać, w sytuacji, kiedy zachowanie bezpiecznej odległości od innych osób jest utrudnione. Nadal powinno się mieć na uwadze ograniczenie kontaktu dotykowego z bliskimi. Część z nas może być nosicielami wirusa i przechodzić zakażenie bezobjawowo. Ważna jest regularna dezynfekcja telefonów komórkowych, kluczy, okularów itp. oraz częste mycie rąk. Nadal zachęcam do ograniczania przebywania w miejscach publicznych. Mimo luzowania obostrzeń istotne jest utrzymanie reżimu sanitarnego wokół siebie.

Czego chciałby Pan życzyć poznaniakom seniorom na ten najbliższy czas?

Zdrowia oraz wytrwałości i cierpliwości w przestrzeganiu obostrzeń, choć tak długo trwają. Nadziei, że już wkrótce spotkamy się osobiście, bez żadnych ograniczeń i nakazów. A przede wszystkim chcę Państwu podziękować za dyscyplinę i wyrozumiałość, dzięki którym możemy mówić o stosunkowo niskiej liczbie zakażonych mieszkańców Poznania. Dla nas wszystkich to nie jest łatwy czas, ale wierzę, że bogatsi o doświadczenia, tym bardziej będziemy dbać o kontakty z bliskimi, z przyjaciółmi i powrócimy do aktywnego życia społecznego.

rozmawiała: Katarzyna Kamińska

Poznańska Akademia Senioralna

Jest takie miejsce w Poznaniu! Konkretnie na Jeżycach, na Jackowskiego. Z pozoru nieciekawe, tuż przy ul. Kraszewskiego, naprzeciw dawnej Modeny, obecnie Starostwa Powiatowego. W perspektywie jest pięknie odnowiona ul. Maksymiliana Jackowskiego z eleganckimi, zdobnymi kamienicami z przełomu poprzednich wieków, prowadząca do znanej wszystkim poznaniakom kliniki położniczej przy ul. Polnej.

Mieszkańcy dzielnicy z pewnością już wiedzą, że chodzi o Jeżyckie Centrum Kultury. Dla wielu jest to Galeria Sztuki Rozruch, Stara Prochownia, jeszcze dla innych miłe miejsce spotkań przy kawie i winie. I wszystko się zgadza.

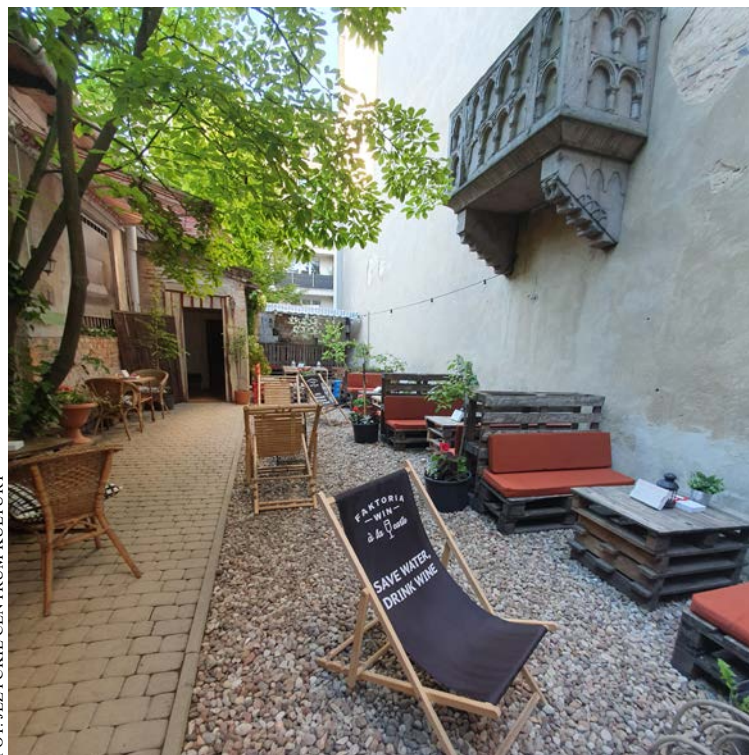
Dla znawców historii Poznania sprawa jest prosta: ceglana, dwupoziomowe podziemne kondygnacje to XIX-wieczna budowla służąca za magazyn lub skład prochu dla pobliskich koszar. W bliższej i nieco dalszej okolicy jest bardzo wiele wojskowych budynków, wystarczy się rozejrzeć. Trudno uwierzyć, że kiedyś ul. Jackowskiego przebiegała linia kolejowa! Tak właśnie było, bo dworzec Kolei Poznańsko-Stargardzkiej mieścił się niedaleko, na terenie dawnej zajezdni tramwajowej, którą jeszcze bardzo wielu z nas pamięta i żałuje, że już jej nie ma... To pokrótce ta najstarsza, ale bardzo ciekawa historia.

Później był tam schron, a w latach 50. ubiegłego wieku w budynku mieściły się pracownie rzeźby i ceramiki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. I tak już zostało – klimatyczna budowla już nie urzędowo, ale od lat przynajmniej 30 związana jest z plastykami i oni organizują tu ciekawe wystawy. A niedawno – cóż to w porównaniu z ową długą tradycją – tuż obok militarnego obiektu powstał zakątek przywołujący włoską atmosferę. Ciekawam bardzo, ile osób w Poznaniu wie, że można się tam spotkać pod balkonem Julii z Weronii! Wierna kopia nadaje charakter miłemu, bezpretensjonalnemu zakątkowi noszącemu dumną nazwę Ogród Kultury i Sztuki. Jeszcze kilka lat temu było tu dosłownie gruzowisko i graciarnia. Ale od czego jest wyobraźnia artysty, który dostrzegł potencjał miejsca, potrafił znaleźć fundusze z miejskiego grantu i sprzymierzeńców. Do tej zmiany doprowadził Witold Zakrzewski, znany w środowisku nie tylko z talentu, ale i pomysłów oraz zdolności organizacyjnych – przez

FOT. JEŻYCKIE CENTRUM KULTURY

Zajęcia plastyczne dla seniorów

FOT. JEŻYCKIE CENTRUM KULTURY

Ogródek sztuki Jeżyckiego Centrum Kultury

wiele lat pełnił funkcję prezesa Poznańskiego Okręgu Polskiego Związku Artystów Plastyków, teraz kojarzony jest przede wszystkim z Eko-artem, no i państwo Wyrębscy. Pani Elżbieta jest nauczycielką z zawodu i pasji, obecnie na emeryturze, jej syn Karol – politologiem, samorządowcem, miłośnikiem historii, od wielu lat działa w Komisji Dialogu Obywatelskiego przy

Wydziale Kultury Urzędu Miasta Poznania. Kiedy zapytałam, co skłoniło ich do podjęcia tak ambitnego i trudnego zadania, odpowiadają: Po prostu chcieliśmy coś po sobie zostawić, przybliżyć ludziom kulturę i sztukę, miejscowe tradycje, a także to, co ciekawego dzieje się we współczesnym świecie. I teraz możemy się cieszyć z klimatycznego miejsca odzyskanego

z wielkiego bałaganu: są i wygodne ekologiczne siedziska wykonane ze zwykłego drewna, markizy, kwiaty, a obok jasne wnętrza stworzone z myślą o warsztatach i wystawach. Stowarzyszeniu Jeżyckie Centrum Kultury i Stowarzyszeniu Jeżycanie udało się skupić grupę społeczników, a więc widać, że jest chęć działania, konsolidowania środków i pomysłów. No i właśnie rusza tam Poznańska Akademia Senioralna!

Zapisy już trwają i inicjatorzy przedsięwzięcia liczą na dobry oddźwięk. Samo zaproszenie jest inspirujące: „Z nami rozwin skrzydła!”.

Zajęcia i atrakcje podzielono tematycznie. Jest muzyka, plastyka, fotografia, komputer etc. Ścieżka muzyczna, jak określają to organizatorzy, ruszy najwcześniej. Będzie m.in. Moniuszko na wesoło, będą Filipinki i Krzysztof Klenczon, słowem – trochę klasyki, wspomnień z dawnych lat, ale też współczesne kompozycje i aranżacje. Planowane są zajęcia z fotografii, plastyki – m.in. jak namalować portret, dziennikarstwa, wycieczki po mieście poprzedzone odpowiednim wprowadzeniem oraz zajęcia językowe. Świeżo upieczeni artyści będą mogli swoje prace zaprezentować na wystawach, a adepci pióra opublikować z przygotowanych przez

siebie materiałów „Przewodnik po Klubach Seniora w Poznaniu”. Jest ich w mieście około 80!

Karol Wyrębski liczy szczególnie na pasjonatów historii. Sam od lat się nią zajmuje, m.in. jako prawnuk powstańców wielkopolskich. I ma dobre doświadczenia ze zwiedzania schronów na Osi 64. Kiedy pytam, co to znaczy, wyjaśnia: na linii autobusu 64 są aż trzy schrony – na Łazarzu w parku Wilsona, nasz na Jackowskiego i w parku Sołackim. – Spektakularne akcje są dla nas bardzo ważne, bo wówczas wiele osób dowiaduje się, że działamy, że mogą do nas dołączyć. I to bez względu na wiek – dodaje. Mile widziani są młodzi wolontariusze, którzy mogliby wspierać osoby starsze, samotne i chore, umożliwić im integrację i uczestnictwo w różnych zajęciach.

Jeżycy seniorzy czekają też z niecierpliwością na remontowany Dom Tramwajarza, gdzie mieli swoją przystań. – Jakoś – mimo obietnic – nie możemy doczekać się przeznaczonego dla nas lokum – mówi Stanisław Gorzałczyk, niegdyś długoletni przewodniczący prężnej Rady Osiedla Jeżyce, dziś także pełen inicjatyw prezes Jeżyckiego Klubu Seniora. – Kiedyś dużą popularnością cieszyły się zabawy taneczne, które najlepiej integrowały nasze środowisko. Tego już nie ma, ale nadal organizujemy wycieczki i wczasy nad morzem. I nie na Słowackiego, ale na Jackowskiego spotykamy się regularnie. Polubiliśmy to miejsce i nie wątpię, że dołączą do nas kolejni jeżycy seniorzy. Może niedługo ucieszymy ich informacją, że będą dla nich w marketach, takich jak np. Biedronka, ławeczki, żeby mogli odpocząć chwilę przy zakupach, no i toalety! Przyziemne sprawy, ale jakie ważne!

Mamy nadzieję, że powstaną na Jeżycach podwórka takie jak to na Jackowskiego. Wzór jest, tylko działać!

Grażyna Wrońska

TYTKA SENIORA

Lipiec 2020 r.

UWAGA! Informacje na temat funkcjonowania instytucji czy dostępu do inicjatyw i usług zawarte w Tytce Seniora mogą okazać się nieaktualne w związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną. Zachęcamy do śledzenia powiadomień dotyczących epidemii i stosowania się do rekomendacji odpowiednich służb sanitarnych. Informacje na ten temat znaleźć można m.in. na stronie Ministerstwa Zdrowia (www.gov.pl/web/zdrowie), Głównego Inspektora Sanitarnego (www.gis.gov.pl) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (www.nfz.gov.pl).

Senior w Domu

W ramach akcji „Senior w Domu” Centrum Inicjatyw Senioralnych zachęca do aktywnego, ale też ciekawego spędzenia czasu w domu – poleca wirtualne ćwiczenia, spacer, wykłady, warsztaty, słuchowiska, audycje oraz koncerty.

Latarnicy 2020

Bezpłatne szkolenia realizowane są w ramach projektu Latarnicy 2020. Zajęcia przeznaczone są dla osób powyżej 44. roku życia. W związku z epidemią koronawirusa uruchomione zostały szkolenia w trybie online. Więcej informacji można uzyskać pod

numerem tel. 785 184 835. Program zajęć dostosowany jest do stopnia zaawansowania i potrzeb różnych grup docelowych: w wieku 44–64 lata i powyżej 65. roku życia.

Wystawa Pogromcy Enigmy online

Szyfrokontener przed CK Zamek, gdzie stacjonarnie prezentowana jest multimedialna wystawa, przeniosł się do sieci. Już teraz na ekranie własnego komputera można poznać historię kryptologów, którzy złamali kod niemieckiej maszyny szyfrującej, oraz samemu podjąć się takiego wyzwania. Szyfrokontener jest zapowiedzią

powstania w Poznaniu Centrum Szyfrów Enigma. Wystawa dostępna jest na stronie: <https://enigma-centrum.pl/online/>.

Stowarzyszenie Oplotki

Stowarzyszenie Oplotki zaprasza miłośników własnoręcznie robionej biżuterii na wirtualny warsztat tkania bransoletki, który krok po kroku wyjaśni, jak wykonać bransoletkę w technice tkania, i to bez konieczności używania specjalnej ramy tkackiej. 13.07 o g. 17 na profilu facebookowym Stowarzyszenia (<https://www.facebook.com/oplotki/>) pojawi się post z filmem instruktażowym. Film udostępniony będzie również w wydaniu w zakładce Dyskusja.

Więcej propozycji na stronie: <https://centrumis.pl/senior-w-domu1.html>. W razie kłopotów z odnalezieniem stron i dotarciem do materiałów można skorzystać z Telefonu Porad Cyfrowych, który obsługuje pracownik CIS. Pod numerem tel. 603 489 205 od pon. do śr. w g. 10–14 uzyskać można wsparcie w zakresie obsługi komputera, tabletu, smartfona.

Newsletter CIS

Jeśli chcesz być dobrze poinformowany, zapisz się do newslettera Centrum Inicjatyw Senioralnych. Wystarczy wejść na stronę internetową Centrum Inicjatyw Senioralnych www.centrumis.pl i odnaleźć okienko newslettera (po lewej stronie, fioletowa belka z napisem Newsletter CentrumIS) – wpisać swój adres mailowy, imię i nazwisko (opcjonalnie), zaakceptować regulamin, a potem kliknąć przycisk „zatwierdź” i już jesteś w naszej bazie! Dzięki temu w każdy piątek otrzymasz od Centrum wiadomość z pakietem aktualnych informacji na temat oferty w mieście skierowanej do seniorów oraz zaleceń związanych z epidemią.

Zapisz się do newslettera CIS i bądź na bieżąco!

Bądź w kontakcie z Centrum Inicjatyw Senioralnych

CIS przygotowuje się na ponowne otwarcie dla seniorów, które najprawdopodobniej nastąpi w pierwszej połowie lipca. Otwarcie będzie miało charakter ograniczony, żeby zapewnić seniorom bezpieczeństwo i komfort wizyty. Przestrzeń Centrum zostanie przearanżowana, Centrum zapewni też środki do dezynfekcji i dystansowanie się. Ostateczne decyzje w sprawie otwarcia podyk-

towane będą aktualną sytuacją epidemiologiczną. Do czasu otwarcia z Centrum można nadal kontaktować się telefonicznie – od pon. do pt. w g. 8–16 pod numerami tel. 61 847 21 11, 61 842 35 09. Szczegółowe informacje na temat otwarcia Centrum dostępne będą m.in. na stronie www.centrumis.pl, uzyskać je będzie można również, dzwoniąc do Centrum.

Miejsca Przyjazne Seniorom

Akcja, której celem jest promowanie miejsc działających na terenie Poznania – takich jak kawiarnie, sklepy czy instytucje kulturalne – które odpowiadają na potrzeby starszych mieszkańców poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów i usług, stosowanie zniżek czy dostosowanie swojej architektury. Zachęcamy do korzystania z oferty Miejsc Przyjaznych Seniorom, a wszystkie miejsca życzliwe

najstarszym mieszkańcom Poznania – do dołączenia do akcji! Szczegółowe informacje: tel. 61 847 21 11, www.centrumis.pl (zakładka Miejsca Przyjazne Seniorom). Ofertę wybranych Miejsc Przyjaznych Seniorom polecamy również w lipcowym wydaniu Tytki Seniora – miejsca te zostały oznaczone w tekście jako: ***mps**.

Animator Senioralny

Praca animatorek działających przy Centrum Inicjatyw Senioralnych skupia się przede wszystkim na wspieraniu klubów seniora i innych grup senioralnych, motywowaniu do rozwoju i rozwiązywaniu trudności oraz promowaniu ich działalności. Jeśli prowadzicie

klub seniora lub planujecie stworzyć miejsce aktywności senioralnej – zachęcamy do kontaktu. Animatorzy chętnie Was odwiedzą i przyjmą w siedzibie CIS. Są dostępne pod numerami tel. 517 068 827, 61 842 35 09 od pon. do pt. w g. 8–16.

TYTKA SENIORA

Redaguje: Aleksandra Gracjasz, CIS, ul. Mielżyńskiego 24
(pon.–pt., w g. 8–16), e-mail: aleksandra.gracjasz@centrumis.pl

SENIOR W FORMIE

Zadbaj o siebie z Trenerem Senioralnym

Ruch może zastąpić wszystkie lekarstwa, ale żadne lekarstwo nie jest w stanie zastąpić ruchu! O tym, dlaczego zawsze warto postawić na bycie aktywnym, przypomina Szymon Rakowski z programu Trener Senioralny.

Czy seniorzy powinni ćwiczyć codziennie?

Częstotliwość ćwiczeń powinna być dostosowana do sprawności i zdrowia ćwiczącego. Cykliczność to w tym przypadku klucz. Najbardziej optymalna byłaby codzienna porcja ruchu, nawet stosunkowo mało intensywnego, ale trwającego minimum 45 minut. Najważniejsze jednak jest to, aby nie przesadzić, a obciążenia oraz długość wysiłku zwiększać stopniowo.

Czy domowe aktywności, proponowane m.in. przez Trenera Senioralnego, są bezpieczne?

Na naszych zajęciach największą wagę przywiązujemy właśnie do bezpieczeństwa uczestników. To oni sami decydują o intensywności czy obciążeniach w czasie ćwiczeń. Są to zajęcia, których celem jest profilaktyka ruchem, a nie rehabilitacja. Jeżeli ćwiczący posiada jakąkolwiek dolegliwość czy dysfunkcję aparatu ruchu, to przed rozpoczęciem ćwiczeń z Trenerem Senioralnym powinni skonsultować się z prowadzącym zajęcia, lekarzem, a najlepiej rehabilitantem.

Dlaczego warto ćwiczyć z Trenerem Senioralnym?

W ciągu kilku lat realizacji projektu mieliśmy do czynienia z wieloma przypadkami ogromnej poprawy zdrowia. Ćwiczenia z Trenerem to najlepsza profilaktyka w zakresie aparatu ruchu, jaką można sobie wyobrazić. Poza tym zajęcia są całkowicie darmowe. Tym bardziej więc warto z nami ćwiczyć.

Kiedy możemy się spodziewać powrotu normalnych zajęć Trenera Senioralnego?

Mamy nadzieję, że w lipcu dostępne będą wszystkie realizowane dotychczas aktywności. Oczywiście będziemy się stosować do wytycznych GIS i Sanepidu w zakresie

profilaktyki przeciw zakażeniom koronawirusem. Przed wejściem na zajęcia obowiązkowe będzie dezynfekowanie dłoni, po zajęciach – sprzętu. W przypadku aktywności w obiektach zamkniętych (pływalnie, sale gimnastyczne, fitness) planujemy obniżyć limit ćwiczących. Osoby o obniżonej odporności czy w zaawansowanym wieku zachęcać będziemy do kontynuowania ćwiczeń w domu za pomocą transmisji online, które nadal, w mniejszej liczbie, zostaną utrzymane.

rozmawiała: **Aleksandra Gracjasz**

Więcej aktualnych informacji na temat aktywności w ramach projektu, w tym numery telefonów do poszczególnych trenerów, znaleźć można na stronie: <http://trener.awf.poznan.pl/senioralny/>. Internetowe zajęcia w ramach programu Trener Senioralny transmitowane są na profilu facebookowym projektu: <https://www.facebook.com/TrenerSenioralny/>.

A może boks?

Z bezpłatnych zajęć z elementami boks skorzystać mogą mieszkańcy Poznania, którzy ukończyli 60 lat, zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Spotkania odbywają się w klubie Bagdasarian Boxing Club przy ul. Reymonta 35 dwa razy w tygodniu – we wt. i czw. o g. 15, trwają 1,5 godziny. Obowiązują zapisy: tel. 694 021 328, 692 230 015.

otępiennymi oraz ich opiekunów. Możliwe są konsultacje z: lekarzem psychiatrą, lekarzem geriatrą, psychologiem, pracownikiem socjalnym oraz fizjoterapeutą. Zapisy: tel. 501 081 709 w g. 10–15 w dni robocze.

Rehabilitacja przez telefon

Med Polonia poleca bezpłatne, telefoniczne konsultacje rehabilitacyjne dla pacjentów ze schorzeniami ortopedycznymi. Dyżury odbywają się w pon. w g. 13–14, tel. 513 097 351.

WSPARCIE

Pakiet Poznań Viva Senior

Przez ostatnie miesiące ze względu na pandemię zawieszona została część usług w ramach bezpłatnego pakietu usług pomocowych skierowanych do seniorów. Obecnie działa już większość z nich.

Usługą Pakietu Poznań Viva Senior, z której można w tej chwili korzystać, jest „Poznańska Złota Karta” (dla osób 60+), „Książka dla seniora” (dla osób 60+), „Złota Rączka dla seniora” (dla osób 65+), „Taksówka dla seniora” (dla osób 70+ z widoczną niepełnosprawnością uniemożliwiającą korzystanie z komunikacji miejskiej lub dla osób 80+), „Miejska Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego” (dla osób 70+), „Mobilna pielęgnacja paznokci u stóp seniorów” (dla osób 75+), „Mycie okien w domu seniora” (dla osób 80+) oraz „Sprzątanie nagrobków bliskich” (dla osób 80+). Wnioski o wydanie Poznańskiej Złotej Karty można składać w siedzibach Poznańskiego Centrum Świadczeń (ul. Wszystkich Świętych 1,

ul. Małachowskiego 10, czynne: pon. g. 7.30–16, wt. g. 7.30–15.30, śr. g. 7.30–15, czw. g. 7.30–15.30, pt. g. 7.30–15). Żeby zamówić taksówkę, należy zadzwonić pod numer tel. 22 43 900 50, aby skorzystać z pozostałych usług – na miejską infolinię Poznań Kontakt: 61 646 33 44. Szczegółowe informacje na temat działających usług uzyskać można, dzwoniąc na miejską infolinię Poznań Kontakt: 61 646 33 44 lub do Centrum Inicjatyw Senioralnych – 61 847 21 11. Na czas wakacji zawieszona została usługa „Zakupy dla seniora”. Zostanie ona ponownie uruchomiona, gdy sytuacja epidemiologiczna się zmieni i znów obowiązować będą ograniczenia. Osoby będące w bardzo trudnej sytuacji mogą kontaktować się z CIS (61 847 21 11). Poznańscy seniorzy, którym doskwiera samotność, nadal będą mogli korzystać z uruchomionego w czasie pandemii Telefonu Serdeczności (691 870 091, od pon. do pt. w g. 12–20).

Fundacja PETRA senior

Fundacja zachęca do korzystania z Senioralnego Domu Krótkiego Pobytu PETRA. To ośrodek opieki dla osób starszych i niesamodzielnych, które wymagają pomocy i wsparcia w ciągu dnia. Domownicy mają zapewnioną profesjonalną opiekę, zajęcia usprawniające ruchowo i poznawczo, wyżywienie, a także wsparcie psychologiczne. Dom działa od pon. do pt. w g. 7–18. Fundacja zaprasza również poznańskich seniorów do skorzystania z oferty Klubu Seniora „Pauza”. Spotkania odbywają się popołudniami we wt. i czw. W ramach Klubu seniorzy korzystają m.in. z gimnastyki grupowej, uczestniczą w wykładach, warsztatach, wyjściach i wyjazdach. Klub jest przyjazny dla osób, które na co dzień opiekują się lub wspierają w chorobie inne osoby starsze – Fundacja zapewnia opiekę nad niesamodzielnym seniorem podczas spotkań w Klubie. W ramach kampanii „UDAR – liczy się każda minuta” 18.07 w g. 8–14 Fundacja organizuje wielopokoleniowe spotkanie nad jezio-

rem Rusalka (od strony plaży), podczas którego prowadzone będą działania z zakresu profilaktyki udaru mózgu, rozpoznawania jego objawów i postępowania w przypadku jego wystąpienia. W programie m.in. przesiewowe badania układu krążenia i możliwość rozmowy z neurologiem. Wszystkie działania Fundacji realizowane są nieodpłatnie. Kontakt: Fundacja PETRA senior, ul. Zygmunta Krasińskiego 4, tel. 665 006 501 oraz 724 976 584.

Skonsultuj leki i suplementy

Polskie Towarzystwo Gerontologiczne realizuje projekt Punkt Opieki Farmaceutycznej 70+ dla mieszkańców Poznania, który finansowany jest przez Urząd Miasta Poznania. Punkt udziela wsparcia osobom z ciężką wielolekowością – obecnie jedynie przez telefon lub online (Messenger, WhatsApp). Konsultacje ze specjalnie przeszkolonym farmaceutą odbywają się we wtorki. Rejestracja przez Poznań Kontakt: 61 646 33 44. Przed konsultacją

należy przygotować listę wszystkich przyjmowanych leków, suplementów diety, ziół, a także dokumentację medyczną (np. wypisy ze szpitala itp.).

Pomoc dla chorych na alzheimera

Ośrodek Geriatriczno-Gerontologiczny prowadzony przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie przyjmuje zgłoszenia na konsultacje telefoniczne i online dla osób z chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami

KULTURA

Jak wypożyczać książki?

Z końcem maja dla czytelników ponownie otwarta została Biblioteka Raczyńskich. Gmach główny oraz biblioteczne filie działają od poniedziałku do piątku w swoich stałych godzinach.

Czytelnicy nie mają dostępu do półek z książkami. Możliwe jest wypożyczenie wyłącznie pozycji zamówionych wcześniej drogą mailową lub telefoniczną. Bieżąca realizacja zamówień jest możliwa, tylko jeśli nie ma kolejki oczekujących czytelników. Podczas składania zamówienia należy podać autora oraz tytuł książki, sprawdzić jej status i lokalizację w katalogu online. Pozycje zamówione w danym dniu do g. 18 są realizowane w kolejnym najbliższym dniu roboczym, a te po g. 18 – w kolejnym dniu. Książki należy odebrać w ciągu dwóch dni roboczych w godzinach otwarcia placówki. Nieczynne są czytelnice

i przestrzenie rekreacyjne, a także szatnie i toalety. Nie można korzystać z wind, stanowisk komputerowych, ksero czy skanerów. Na terenie biblioteki czytelnicy są zobowiązani do zakrywania ust i nosa oraz dezynfekcji rąk. Obowiązuje też zachowanie dwumetrowego odstępu. Nieczynne pozostają filie biblioteki zlokalizowane w szkołach (Filia 35 ul. Drukiennicka 32, Filia 52 os. Czecha 59, Filia 63 ul. Żonkilowa 34) oraz Filia 32 os. Armii Krajowej 84).

Od czerwca można również składać telefoniczne zamówienia na dowóz książek w ramach akcji „Książka dla seniora” oraz „Czytanie bez barier”. Zamówienia przyjmuje Biuro Poznań Kontakt: tel. 61 646 33 44. Akcje kierowane są do seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. Wykonujący te usługi bibliotekarze są zaopatrzeni w maseczkę i rękawiczki, a odwiedzany czytelnik jest zobowiązany do założenia na czas wizyty bibliotekarza maseczki. Jeszcze w tym roku dzięki dotacji z MKiDN Biblioteka Raczyńskich realizować będzie projekt „Senior w Bibliotece Raczyńskich”. Celem cyklu jest stworzenie programu wydarzeń na interesujące seniorów tematy kulturalne, zajęć osławających biblioteczną przestrzeń oraz kursów komputerowych. Z powodu epidemii spotkania poświęcone piosence, polskim poetom, koncert i spektakl zrealizowane zostaną głównie w formie online. Udostępnione będą bezpłatnie za pośrednictwem kanałów Biblioteki Raczyńskich w mediach społecznościowych. Organizacja zajęć bibliotecznych oraz kursów komputerowych uzależniona jest od sytuacji związanej z epidemią. Szczegółowe informacje: tel. 61 88 58 962, www.bracz.edu.pl.

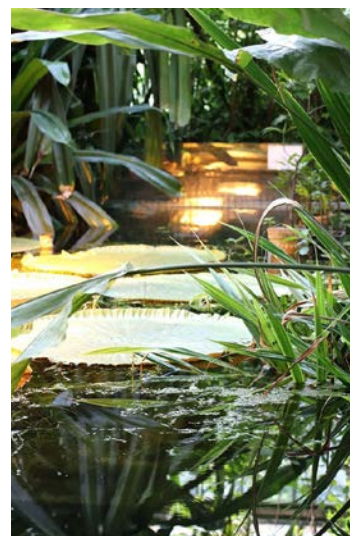
ra. Witamy uchodźców, g. 21 – pokaz filmu *Nędznicy*; 21.07, g. 19 – dyskusja *Nigdy więcej! O potrzebach nowych narracji*; g. 21 – pokaz filmu *Sala samobójców. Hejter*; 28.07, g. 19 – dyskusja *Drogi w pandemii – w stronę miasta opiekuńczego?*; g. 21 – pokaz filmu *The Florida Project* – Dziedziniec Zamkowy, bilety: 5 zł

Goście Zamku zobowiązani są m.in. do noszenia maseczek zakrywających usta i nos, dezynfekcji rąk przy wejściu do budynku oraz zachowywania pomiędzy sobą dwumetrowych odstępów. Szczegółowe informacje: tel. 61 64 65 272. CK Zamek czynne jest od wt. do niedz. w g. 12–20, w pon. – nieczynne.

Kino Muza zaprasza

Cykl *Senior w Muzie* powróci we wrześniu. W wakacje można skorzystać z innych seansów oraz wydarzeń w kinie. Bieżący repertuar jest dostępny na www.kinomuza.pl. W trosce o bezpieczeństwo widzów oraz personelu kino wprowadziło szereg środków bezpieczeństwa: przebywając w kinie, należy m.in. zakrywać usta i nos, dezynfekować ręce przy wejściu

SPACERY

Wakacje pod palmami

Miłośnicy roślin i tropikalnych klimatów znów mogą odwiedzać Palmiarnię Poznańską. Palmiarnia jest otwarta dla zwiedzających od pon. do niedz. w g. 10–18 (kasy do g. 17), czyli jeden dzień w tygodniu dłużej niż dotychczas. Gościom udostępnione są wszystkie pawilony. Zwiedzający obowiązkowo muszą mieć na sobie maseczki lub przyłbice. Ceny biletów: normalny – 12 zł, ulgowy – 8 zł. W ramach akcji „Wtorki dla Seniora” w każdy wtorek bilet dla osób 60+ w cenie 4 zł. Szczegółowe informacje: tel. 61 865 89 07.

Do ZOObaczenia

Pod koniec czerwca poznańskie zoo ponownie otworzyło się dla

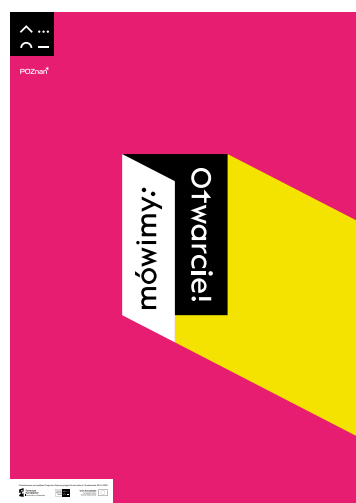
zwiedzających. Należy jednak pamiętać o wymogach sanitarnych – chodzi o bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Na terenie zoo dorośli muszą nosić maseczki i rękawiczki (wypożyczenie we własnym zakresie) oraz dezynfekować ręce. Sprzedaż biletów prowadzona jest wyłącznie online. Zakup jest możliwy za pośrednictwem serwisu Bilety24 oraz w bezgotówkowych biletomatach znajdujących się przy wejściu do Nowego Zoo (ich obsługa może się odbywać wyłącznie w rękawiczkach jednorazowych). Wyłączony z możliwości zwiedzania jest ogródek dziecięcy, pawilon zwierząt nocnych, chata niedźwiedzia (niedźwiedzie będą widoczne na wybiegach), chata tygrysa, budynek słońiarni wraz z toaletą (słonie będą widoczne na wybiegu). Na terenie Nowego Zoo kursują bezpłatne kolejki i czynne są punkty gastronomiczne. Zoo jest czynne w g. 9–19. Ceny biletów: normalny: 23 zł (30 zł – weekend), ulgowy: 13 zł (16 zł – weekend), bilet rodzinny: 45 zł (70 zł weekend). Klub Seniora w Nowym Zoo jest zawieszony. Bilet Seniora będzie dostępny jedynie 2.07 (cena: 4 zł) – tego dnia dla seniorów zostanie otwarta kasa zoo (należy mieć ze sobą dokument potwierdzający ulegę). W Starym Zoo pracownikom i zwierzętom udostępniona została tylko część parkowo-gastronomiczna. Nie ma też dostępu do toalety. Szczegółowe informacje: tel. 61 872 07 73.

Wtorki w Rialto

Filmowy Klub Seniora w kinie Rialto w okresie wakacyjnym, jak co roku, przechodzi na tryb letni, w którym spotkania odbywają się we wtorki tylko o g. 15.30. Po seansie przewidziana jest rozmowa o obejrzanym filmie. Cena biletu seniorskiego: 12 zł. Goście kina

zobowiązani są m.in. do zakrywania ust i nosa (również podczas seansu), dezynfekcji rąk i zachowania dwumetrowego odstępu. Kino apeluje również o zakup biletów przez internet, a w kasie – płatność kartą. Szczegółowe informacje: tel. 61 847 53 99 (pon.–pt. w g. 15–21, sob.–niedz. w g. 12–21), www.kinorialto.poznan.pl.

Mówimy: Otwarcie!

CK Zamek zaprasza latem na seanse filmowe, dyskusje, wystawy i koncerty. Otwarcie zachodniej części zamku – od lipca będzie można ponownie zwiedzać zabytkowe wnętrza CK Zamek, dawnej rezydencji cesarskiej Wilhelma II. Trwająca dwa lata konserwacja zachodniego skrzydła przywróciła zamkowemu salom i korytarzom blask. Wstęp wolny.

Wystawa *Piątkowo* – Piątkowo jako przykład osiedla mieszkaniowego, które jeszcze jako tereny wiejskie stopniowo włączane było w granice miasta. Laborato-

rium (zachodnie skrzydło zamku), lipiec, wstęp wolny. Jazzowe koncerty na Dziedzińcu Zamkowym – program: 15.07, g. 20 – Stanisław Słowiński *Visions*; 29.07, g. 20 – Backspace i Patryk Lichota; bilety: 35 zł

Kino Pałacowe

Weekendowe seanse plenerowe na Dziedzińcu Zamkowym – od pt. do niedz., codziennie jeden wieczorny seans, bilety: 10 zł

Seanse repertuarowe w Sali Wielkiej – bilety: normalny – 19 zł, ulgowy – 16 zł

Cinema Italia Oggi – pokazy nowego kina włoskiego, 30.07–3.08, bilety: 13 zł

Obrazy Wrażliwe – cykl nagradzanych na festiwalach filmów niezależnych i artystycznych, dedykowany osobom z niepełnosprawnościami sensorycznymi (dotyczącymi wzroku i słuchu), wszystkie filmy są z audiodeskrypcją i napisami dla osób niesłyszących, a każda dyskusja tłumaczona jest na język migowy. Program: 7.07, g. 19 – dyskusja *Seksualne obywatelstwo*, g. 20.30 – pokaz filmu *120 uderzeń serca*; 14.07, g. 19 – spotkanie Skó-

Uwaga na oszustów!

Szanowni Mieszkańcy Poznania, Komenda Miejska Policji w Poznaniu otrzymuje coraz więcej informacji o oszustwach. Są to oszustwa na tzw. legendę: policjanta CBS, wnuczka, listonosza, pracownika gazowni, a nawet przedstawicieli Narodowego Banku Polskiego.

Wszystkie wymienione legendy posiadają taki sam schemat działania, którego jedynym celem jest wykorzystanie osoby starszej, bazując na jej dobroduszości i chęci pomocy drugiemu człowiekowi. Pomimo szeroko zakrojonych akcji informacyjnych i działań policjantów zmierzających do schwytania sprawców, jak również nieuchronności kary takie sytuacje coraz częściej mają miejsce w naszym otoczeniu.

Komenda Miejska Policji w Poznaniu apeluje – nie bądźmy łatwowierni i nie dajmy się oszukać! W przypadku kiedy już podnosimy słuchawkę telefonu, a po drugiej stronie słyszymy głos, który wypytuje nas o szczegóły dotyczące naszego prywatnego życia i posiadanych wartościowych rzeczy, w tym zgromadzonych pieniędzy, jest to sygnał, że

rozmawiamy z prawdopodobnym oszustem. Nasuwa się pytanie: co zrobić w takiej sytuacji? Odpowiedź może być banalna, najprościej należałoby się rozłączyć. Jednak rzeczywistość jest zupełnie inna. Oszuści posiadają umiejętności manipulacji i wywierania wpływu emocjonalnego. Dlatego też, jeżeli ktokolwiek z Państwa usłyszy w słuchawce telefonu policjanta, hydraulika, pracownika gazowni, proszę nie ulegać emocjom, ponieważ zawsze można się rozłączyć po to, aby zweryfikować nawiązany kontakt lub poradzić się kogoś zaufanego. Szanowni Państwo, jeżeli mieszkacie sami – prosimy o nieotwieranie drzwi osobom nieznanym. Pamiętajmy, że prace remontowe wykonywane w Państwa otoczeniu są zgłaszane w administracji lub spółdzielni.

Wielkopolska policja jest do Państwa dyspozycji pod nrem telefonu 112, który działa całodobowo. Jeśli dzieje się coś niepokojącego w otoczeniu, prosimy o kontakt. Państwa bezpieczeństwo jest naszym codziennym priorytetem.

Komenda Miejskiej Policji w Poznaniu

Poznańska Akademia Senioralna

Lubisz aktywnie i twórczo spędzać czas? Zastrzyż do Jeżyckiego Centrum Kultury (ul. Jackowskiego 5-7), gdzie bezpłatnie i bezpiecznie, w miłej i swobodnej atmosferze, weźmiesz udział w zajęciach, spotkaniach i warsztatach. Zajęcia z animatorami odbywają się od pon. do pt. w g. 11-15, z przerwami na ciepły posiłek, kawę, herbatę, słodki poczęstunek i pobyt w ogródku. Dostępne są zajęcia w ramach ścieżki fotograficznej (warsztaty fotografii kreatywnej), ścieżki językowej (w języku polskim: m.in. warsztaty z pisania krótkich form poetyckich czy dramatu radiowego, w języku obcym: konwersacje i ćwiczenia językowe dla grup w języku angielskim, niemieckim i włoskim), ścieżki miejskiej (historyczne wycieczki po Poznaniu), ścieżki społecznej (wykłady, dyskusje, debaty na tematy związane z politologią, socjologią, psychologią, ekonomią, historią, polityką senioralną, również nauka obsługi smartfonów, komputera, programów pakietu Office i mediów społecznościowych), ścieżki plastycznej (nauka portretowania oraz malowania, zwieńczeniem warsztatów będzie wystawa prac uczestników w Galerii Sztuki Rozruch), ścieżki muzycznej (zajęcia w formie prelekcji pod hasłem „O muzyce przy muzyce”, podczas których przybliżona zostanie historia muzyki lat 60., 70. i 80., następnie, w trakcie koncertu na żywo, lokalni wykonawcy młodego i starszego pokolenia zaprezentują ją w swoim wykonaniu, harmonogram spotkań w lipcu: 6.07 – Stanisław Moniuszko na wesoło, 13.07 – muzyka filmowa, 20.07 – Krzysztof Klenczon, 27.07 – Filipinki), ścieżki garncarskiej (kurs modelowania w glinie, prace będą wypalane w piecu ceramicznym), ścieżki dziennikarskiej (spotkania na temat prawa prasowego, historii mediów, ale też tworzenie materiałów i reportaży dziennikarskich). Więcej szczegółów oraz zapisy do grup na poszczególne zajęcia: tel. 695 596 150. Liczba miejsc ograniczona. Wszystkie zajęcia będą się odbywać w zgodzie z aktualnymi na ten czas wymogami sanitarnymi oraz z zachowaniem wymagane go dystansu społecznego.

Konkurs poetycki dla seniorów

Klub Seniora 82, Szkoła Podstawowa nr 82 oraz Rada Osiedla Stare Miasto zapraszają do udziału w konkursie poetyckim dla seniorów „Moje piękne chwile – cieszymy się życiem”. Prace można składać do 17 września. Konkurs ma charakter otwarty i skierowany jest do poznańskich seniorów. Udział w konkursie jest bezpłatny. Laureaci konkursu otrzymają nagrody rzeczowe. Każdy autor może zgłosić maksymalnie dwa wiersze, napisane dowolną techniką. Do konkursu można zgłaszać tylko wiersze oryginalne, nigdzie niepublikowane. Wiersze na konkurs można dostarczyć osobiście lub przesłać listem poleconym na adres siedziby organizatora: Klub Seniora 82, ul. Krakowska 10, 61-889 Poznań. Konkurs trwa od 15 czerwca do 17 września. Uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie nagród nastąpi 29 września. O terminie ogłoszenia wyników wszyscy laureaci zostaną powiadomieni osobiście. Szczegóły na temat konkursu znaleźć można w regulaminie dostępnym na stronie Centrum Inicjatyw Senioralnych: <https://centrumis.pl/konkurs-poetycki-dla-seniorow.html>.

Rysuj i maluj przez całe lato

Uniwersytet Artystyczny Trzeciego Wieku w Poznaniu zaprasza na sierpniowe kursy rysunku i malarstwa. Malarstwo: 3-7.08, 5 spotkań, g. 10-13.45, program kursu oparty będzie zarówno na pracy indywidualnej, jak i rozwi-

janiu umiejętności pracy w grupie, punktem wyjścia do stworzenia prac artystycznych staną się zaproponowane tematy, zaaranżowane sytuacje, prezentacje i projekcje, cena: 240 zł/os. Rysunek: 3-7.08, 5 spotkań, g. 14.15-18, uczestnicy spotkań kreślić będą linie i znaki, prace będą wykonywane intencjonalnie, a czasem bezwiednie, intuicyjnie, koszt: 240 zł/os. Więcej informacji: www.uatw.uap.edu.pl. Zapisy: o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń, zapisu można dokonać najpóźniej do 10.07, wysyłając wiadomość na: uatw@uap.edu.pl. Kursy odbędą się, jeśli pozwoli na to aktualna sytuacja epidemiologiczna. Szczegółowe informacje: tel. 61 853 00 18 w. 119 (pon. w g. 14-16).

Rusza PBO21

W ramach kolejnej edycji Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego do wydania aż 21 milionów złotych. Jeśli masz ciekawy pomysł na to,

co zmienić w naszym mieście, możesz zgłosić swój projekt do PBO21. Nie ma też ograniczeń wiekowych. Zbieranie wniosków rozpocznie się 10 lipca i potrwa do 31 lipca, ogłoszenie wyników nastąpi do 30 listopada. Więcej informacji znaleźć można na stronie: <https://budzet.um.poznan.pl/pbo21/> (tu dostępny jest też poradnik, który odpowie na najważniejsze pytania i wyjaśni krok po kroku, jak złożyć wniosek do PBO).

Bezpłatna pomoc prawna

Można już korzystać z niektórych stacjonarnych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W punktach stacjonarnych obsługiwani są wyłącznie klienci wcześniej umówieni telefonicznie. Rejestracja na termin konsultacji prawnej lub poradnictwa obywatelskiego odbywa się pod tel. 61 646 33 44 (pon.-pt. w g. 7.30-20). Dzwoniąc, należy wskazać, czy chodzi o poradę zdalną, czy bezpośrednią w punkcie. Osoba zainteresowana pomocą zwykle umawiana jest już na następny dzień roboczy.

KAWA ZA 2 ZŁ ZAWIESZONA

W związku z obecną sytuacją epidemiologiczną organizatorzy akcji „Kawa dla seniora za 2 zł” podjęli decyzję o jej tymczasowym zawieszeniu. Poszczególne lokale mogą nadal oferować kawę w zniżkowej cenie (o to najlepiej zapytać bezpośrednio w ulubio-

nej kawiarni czy restauracji), jednak do czasu wznowienia akcji nie będą aktualizowane ani wydawane karnety upoważniające do korzystania z kawy za 2 zł. Gdy tylko sytuacja na to pozwoli, akcja zostanie wznowiona w pełnym wymiarze.

KAWA ZE ZNIŻKĄ

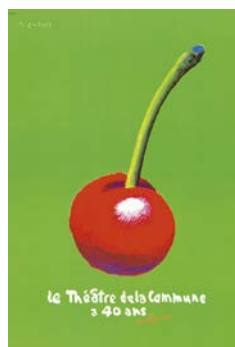
Kawiarnia Eurocafe w Galerii MM (ul. Św. Marcin 24) jest ponownie otwarta. Aby zapewnić gościom bezpieczeństwo oraz komfort, kawiarnia wprowadziła dodatkowe procedury epidemiologiczne: przy wejściu dostępny jest środek do dezynfekcji rąk, pomiędzy stolikami

zachowany odstęp 2 metrów, a po każdej wizycie blaty stolików są dezynfekowane. Niezmiennie w każdy czwartek seniorzy mogą liczyć na 50% rabatu na kawę przy zakupie dowolnego ciasta. Godziny otwarcia kawiarni: pon.-sob. w g. 10-20, niedz. w g. 11-19.

Muzeum otwarte szerzej

Po blisko dwumiesięcznej przerwie spowodowanej pandemią na nowe czasowe wystawy zaprasza w lipcu Muzeum Narodowe: prezentację plakatów laureata Nagrody im. Jana Lenicy – Michela Quareza oraz wystawę opowiadającą historię poznańskich rzeźb plenerowych.

Wernisaż wystawy francuskiego mistrza plakatu wypadł w samym środku pandemicznego lockdownu. Dlatego krótko po ponownym otwarciu Muzeum Narodowe udostępniło zwiedzającym gotową od tygodni ekspozycję. „Za świadome wprowadzenie kompozycji malarskiej do plakatu, w którym gest i kolor zdają się ignorować krawędzie papieru, oraz za wybitną umiejętność transponowania ważkich tematów społecznych na graficzny język plakatu” – tak przyznanie francuskiemu twórcy Nagrody im. Jana Lenicy w 2016 roku uzasadniało jury poznańskiej nagrody. „Quarez pierwsze lata życia spędził poza Francją, początkowo w Syrii, potem w Algierii. Być może wspomnienia dzieciństwa – kolory i zapachy Bliskiego Wschodu i Afryki wywarły wpływ na postrzeganie i sprawiły, że po latach odnalazł miejsce dla siebie na przedmieściach Paryża, w wielokulturowym Saint-Denis. Artysta jest uważnym obserwatorem tam-

tejszych ulic, a widoczna na nich różnorodność znajduje odzwierciedlenie w jego pracach” – pisze o twórczości Quareza kuratorka Anna Grabowska-Konwent. Na wystawie zaprezentowanych zostało ponad 100 plakatów, a także kilka drobnych druków oraz wybrane przez grafika szkicowniki, które nadesłał na prośbę organizatorów wystawy. Plakaty Quareza można oglądać do 30 sierpnia w gmachu głównym MNP.

We współpracy z Uniwersytetem Artystycznym i Fundacją Rarytas z kolei Muzeum Narodowe przygo-

towało wystawę *Formy w przestrzeni*, przypominającą twórców i historię poznańskich rzeźb plenerowych, które powstawały w latach 60. i 70. podczas odbywających się w tym okresie licznych plenerów, sympozjów, spotkań i konkursów rzeźbiarskich. Na wystawie (otwarcie 12.07) zaprezentowane zostaną projekty i modele zrealizowanych i niezrealizowanych w plenerze form przestrzennych autorstwa wybitnych twórców: m.in. Jana Bakalarczyka, Mariana Banasiewicza, Jana Berdyszaka, Józefa Kopczyńskiego, Józefa Petruka, Anny Rodzińskiej, Jerzego Sobocińskiego. Prezentacji towarzyszyć będą archiwalne zdjęcia Jerzego Nowakowskiego oraz cykl fotografii Magdaleny Andrynowskiej, dokumentujący obecny stan rzeźb plenerowych stojących w Parku Cytaдела i na Ratajach.

Sylvia Klimek

FOT. MAGDALENA ANDRYNOWSKA

Łot Jerzego Sobocińskiego

Michel Quarez. Plakaty – wystawa czynna do 30.08, gmach główny, kuratorka: Anna Grabowska-Konwent, bilety: 7–10 zł

Formy w przestrzeni. Poznańskie rzeźby plenerowe z lat 60. i 70. XX wieku, 12.07–13.09, gmach główny, kuratorzy: Anna Borowiec, Mateusz Bieczyński, strona projektu: www.sztukapoznania.com

Lato w mieście

Tegoroczne wakacje będą się zdecydowanie różnić od poprzednich. Wedle prognoz większość poznaniaków spędzi je w mieście lub okolicy. Czy to oznacza brak atrakcji? Oczywiście, że nie!

Komu tęskno za plażowym klimatem, powinien zainteresować się wydarzeniami proponowanymi przez KontenerART oraz Ogród Szeląg. Plany KontenerART obejmują prawie każdy dzień tygodnia. W każdy wtorek lipca i sierpnia odbywać się będzie trening salsy. Ogród Szeląg proponuje cykl kameralnych koncertów *Solo na Szelągu*. Uradują się także miłośnicy koncertów na Dziedzińcu Zamkowym CK Zamek. W lipcu odbędą się tam cztery koncerty. Moc atrakcji czeka w parku Starego Browaru. W każdy wtorek, do końca sierpnia, będą prowadzone sesje jogi pod chmurką. Wystarczy przynieść własną matę i oddać się chwili relaksu. To nie wszystko! W każdy czwartek odbędzie się plenerowy, bezpłatny trening siłowy. Do życia wraca też Centrum Kultury Zamek. Na lipiec szykuje dwie wystawy. *Zamek od nowa* pozwoli spojrzeć na tę budowlę z perspektywy zmian, jakie w niej zachodziły. *Piątkowo Kamili Kobierzyńskiej* to z kolei fotograficzny spacer po tej dzielnicy. Biblioteka Raczyńskich nie rezygnuje z corocznej akcji *Lato z książką*, ale tym razem proponuje spotkania online. Sierpień to z kolei czas *Czytających* – spotkań, które odbędą się wyjątkowo na żywo, na parkingu Biblioteki Raczyńskich. Informacje i zapisy na www.bracz.edu.pl. iz

Samochodowe kino – w amerykańskim stylu

Kino Samochodowe Ferment, które od połowy maja działa na terenie Wielkopolskiej Giełdy Odzieżowej, zaprasza na „komedie i kryminały, romanse i kino grozy, wzruszające dramaty i poruszające filmy familijne”. Seniorzy na pewno znajdą w repertuarze coś dla siebie, bo są tam zarówno klasyki, jak i najciekawsze produkcje ostatnich miesięcy.

Kina samochodowe powstawały w Stanach Zjednoczonych już na początku lat 30., jednak szczyt ich popularności przypadł na lata 50. i 60. Wydarzenie reklamował slogan: „Zapraszamy całe rodzi-

FOT. PRACOWNIA FERMENT KOLEKTIV

ny, niezależnie od tego, jak głośne są Wasze dzieci!”. W Polsce takie kino powstało dopiero w latach 90. w Warszawie. Na ekranie wyświetlono wtedy przedpremierowo kultowe dziś *Cztery wesela i pogrzeb*.

– Jest jak w domu i dzieciaki czują się zupełnie swobodnie, sam mam takie doświadczenia. A z drugiej strony jest wielki ekran, jest to jednak jakieś wydarzenie, w którym współuczestniczymy. Wychodzimy

z założenia, że kino samochodowe, w odróżnieniu od oglądania filmu na kanapie, daje szansę na poczucie magii kina, uczestnictwa w jakimś rytuale, celebracji kulturalnej, której nam przez ostatnie miesiące brakowało – wyjaśniał w rozmowie z Przemysławem Tobołą dla miesięcznika IKS Radosław Tomasik z Ferment Kolektiv, organizator poznańskiego Kina Samochodowego. Ekran, na którym prezentowane będą filmy, ma aż 60 m kw., więc każdy widz będzie miał dobry widok. Poza tym samochody ustawione będą na placu w zaplanowany wcześniej sposób, żeby nikomu na

utrudniać odbioru filmu. W samochodzie mogą być dwie osoby dorosłe oraz maksymalnie dwójka dzieci. – Uczestnicy przyjeżdżają na plac, nastawiają radio na wskazaną częstotliwość i mogą słuchać ścieżki dźwiękowej z dowolną mocą. Nie stawiamy żadnych głośników, nie zakłócamy ciszy nocnej – tłumaczył dalej Tomasik. mnl

Repertuar dostępny jest na stronie www.samochodowekino.pl. Bilet na pokaz kosztuje od 30 do 50 zł (cena zależy od liczby osób w samochodzie).

Dywizjon 302 „Poznański”

W lipcu tego roku mija 80. rocznica powołania w Anglii 302. Dywizjonu Myśliwskiego „Poznańskiego”. Jego piloci, chociaż pochodzili z różnych stron Polski, nazywani byli w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie „Poznaniakami”. Doskonale pasuje do nich hasło „Poland – first to fight”. Walczyli od pierwszych do ostatnich godzin II wojny światowej.

Piloci i personel naziemny Dywizjonu 302 w pierwszych dniach bitwy o Anglię

Poznań, dzięki zdobytym w czasie powstania wielkopolskiego samolotom niemieckim, był w okresie międzywojennym silnym ośrodkiem lotniczym II Rzeczypospolitej. Na Ławicy bazowało kilkadziesiąt samolotów bojowych, działała szkoła lotnicza, powstała tam nawet prywatna fabryka „Samolot”. Od 1928 roku w Poznaniu stacjonował 3. dywizjon myśliwski, złożony ze 131. i 132. eskadry. Godłem 132. eskadry był niebiesko-czarny kruk na tle białego rombu, 131. eskadra przyjęła za symbol czerwono-czarnego kruka. Symbol kruka wiąże się z lotniczą legendą, jakoby w czasie lotu nad Poznaniem myśliwiec z Ławicy zderzył się z ptakiem tego gatunku. Jak się przekonamy, piloci z Poznania latają ze znakiem kruka do dzisiaj. Latem 1939 roku, spodziewając się wybuchu wojny, 3. dywizjon przebazowano z Poznania na lotnisko w Dzierżnicy. Tam 1 września rano rozpoczął on walkę w składzie 3. pułku lotniczego Armii „Poznań”. 2 września podporucznik Włodzimierz Gedymin, pilot dywizjonu, startując z lotniska polowego w Kobylim Polu, zestrzelił nad Poznaniem dwa niemieckie samoloty: dorniera Do-17 i heinkla He-111. Łącznie dywizjon odniósł we wrześniu 31 zwycięstw. Niestety w powietrzu dominowało lotnictwo niemieckie, a na lądzie

Wehrmacht błyskawicznie posuwał się naprzód. W związku z tym eskadry 3. dywizjonu musiały się ciągle przenosić, opuszczając lotniska w Wielkopolsce i wycofując się na wschód i południe Polski. Po przegranej kampanii wrześniowej poznańscy piloci, chcąc kontynuować walkę z Niemcami, przez granicę z Rumunią przedostali się do Francji, gdzie rozpoczęło się odtwarzanie Polskich Sił Zbrojnych. We Francji, przede wszystkim w oparciu o pilotów z Poznania, sformowano 2. Dywizjon Myśliwski Krakowsko-Poznański. W walkach nad Francją piloci z dywizjonu krakowsko-poznańskiego zestrzelili na pewno 23 maszyny niemieckie. Niestety, podobnie jak we wrześniu 1939 roku, musieli wycofywać się pod naporem Niemców, a ostatecznie ewakuować na Wyspy Brytyjskie. Anglia była dla Polaków „wyspą ostatniej szansy”. Gdyby nie obrotniła się przed Niemcami, sztandar ze swastyką załopotałby nad całą Europą. Brytyjczycy mieli dużo samolotów, ale brakowało im pilotów. Dlatego szybko zdecydowali się na stworzenie dywizjonów złożonych z „obcych” pilotów. Na początek powstały dwa polskie (302. i 303.), czeski (310.) oraz kanadyjski (242.). Dywizjon 302 powołano jako pierwszy. Rozkaz o jego utwo-

rzeniu, datowany jest na 10 lipca 1940 roku (przyjmuje się, że to początek bitwy o Anglię – przyp. red.). Jednostka była formowana w Leconfield w pobliżu Hull, około 260 km na północ od Londynu. 28 lipca wydano dywizjonowi pierwszy rozkaz, 15 sierpnia uzyskał on gotowość bojową, a 20 i 21 sierpnia zaliczył pierwsze zestrzelenia. Niemcy atakowali Londyn od południa, w związku z czym we wrześniu Dywizjon 302 przeniesiono z północy do Duxford, bliżej głównej linii natarcia, by mógł wspierać rodaków z Dywizjonu 303. Słynny 303. Dywizjon „Warszawski” od początku znalazł się w rejonie najintensywniejszych walk bitwy o Anglię. 302. „miał pecha”, bo znalazł się tam później, nie mając szans na uzyskanie takich sukcesów jak 303. 15 września piloci z 302. odnieśli swój największy sukces dzienny, gdyż zestrzelili dziesięć niemieckich maszyn, a kolejnych siedem uznano za zestrzelone prawdopodobnie. 18 września uzyskali siedem pewnych i trzy prawdopodobne zestrzelenia. Obok sukcesów były też straty, np. 18 października z powodu fatalnej widoczności podczas lądowania rozbiły się cztery maszyny, a ich piloci zginęli. Przez cały rok 1940 dywizjonowi zaliczono zestrzelone 27 samolotów

niemieckich, a 11 uznano za zniszczenia prawdopodobnie. Zginął jeden angielski i sześć polskich pilotów. W 1941 roku dywizjon rozpoczął loty nad kontynent. Były to m.in. misje rozpoznawcze i w osłonie wypraw bombowych lecących na Niemcy. Od 1942 roku alianci mieli przewagę w powietrzu i Poznaniacy mogli się zrewanżować za klęski poniesione nad Polską i Francją. W październiku 1943 roku zatwierdzono symbole jednostki. Jej godłem został kroczący kruk z czerwonymi i niebieskimi skrzydłami na tle tarczy w kształcie rombu z numerami 302 i 1/145 (pamiątka po numeracji z okresu walk we Francji – przyp. red.). Symbol w bezpośredni sposób nawiązywał do tradycji 3. Dywizjonu Myśliwskiego z Poznania. 6 czerwca 1944 roku maszyny Dywizjonu 302 osłaniały lądowanie aliantów w Normandii, a już 11 czerwca wylądowały na lotnisku polowym we Francji, by zatankować paliwo. Później były przenoszone na kolejne lotniska, już na kontynencie. W październiku 302. i dwa inne polskie dywizjony (308. i 317.) znalazły się na lotnisku Sint Denijs-Westrem w Belgii, gdzie stacjonowały do stycznia 1945 roku. W połowie kwietnia dywizjon przebazowano na lotnisko w Niem-

zech, gdzie pozostał do końca wojny. Ostatnią misję bojową wykonał 7 maja. Od 1940 roku samoloty Dywizjonu 302 były w powietrzu 16 tys. godzin, zniszczyły 50 samolotów niemieckich, a 24 uznano za zniszczenia prawdopodobne. Dziewięciu pilotów uzyskało tytuły asa, przyznawane za zestrzelenie co najmniej pięciu samolotów. Oficjalne rozwiązanie jednostki nastąpiło 18 grudnia 1946 roku. W 1947 roku polscy piloci zostali zdemobilizowani i pozostawieni samym sobie. Większość wybrała emigrację i pozostała w Wielkiej Brytanii, nieliczni zdecydowali się na powrót do kraju, gdzie byli ofiarami śledztw i represji ze strony władz komunistycznych. Jednak w powszechnej świadomości Polaków byli i są bohaterami, zwycięzcami w bitwie o Anglię i pogromcami potężnej niemieckiej Luftwaffe. Tradycję poznańskich przedwojennych eskadr myśliwskich i Dywizjonu 302 kontynuuje 31. Baza Lotnictwa Taktycznego stacjonująca na lotnisku w Krzesinach. Na jej odznakach znajduje się wizerunek kruka. W grudniu 2019 roku na jeden z samolotów F-16 „Jastrząb” z Poznania naniesiono okolicznościowe malowanie. Na całej górnej powierzchni skrzydeł i kadłuba znalazł się wizerunek kruka.

Szymon Mazur

Polscy świadkowie Greisera

Arthura Greisera, hitlerowskiego namiestnika Kraju Warty, bronili w 1946 roku wybitni poznańscy adwokaci, Stanisław Hejmowski i Jan Kręglewski. Na świadków powołali Polaków z otoczenia gauleitera, których Greiser traktował przyzwoicie. Oskarżony nie uniknął jednak szubienicy.

Greiser uciekł z Poznania 20 stycznia 1945 roku, tuż przed nadejściem pierwszych oddziałów sowieckich. Został aresztowany przez Amerykanów 16 maja 1945 roku w schronisku w Krimml (Austria). Od początku przekonywał, że nie odpowiadał za okrucieństwa i egzekucje, a także za obóz w Kulmhof (w Chełmnie nad Nerem). W czasie okupacji Niemcy zamordowali tam ok. 150 tys. Żydów. Wbrew temu, co twierdził, Greiser doskonale o tym wiedział.

Jako namiestnik Kraju Warty zapisał się brutalną polityką skierowaną przeciw Polakom i Żydom. Jego dewiza brzmiała: „Niemiec jest na tym terenie panem, a Polak niewolnikiem”. Podwładni pochodzącego ze Środy Greisera już jesienią 1939 roku zamordowali 10 tys. przedstawicieli polskiej inteligencji, a kolejne tysiące deportowano do obozów. W grudniu 1939 roku Niemcy deportowali z Wielkopolski ponad 87 tys. Polaków i Żydów. Wyrzucani z domów na mroz ludzie mieli zwykle kilka minut, by się spakować – zdążali zabrać tylko najpotrzebniejsze rzeczy, większość dobytku zostawała w domach dla nowych, niemieckich

FOT. ZBIGNIEW ZIELONACKI, ZE ZB. LECHA ZIELONACKIEGO / CYRIL POZNAŃ.PL

Arthur Greiser stanął przed sądem w czerwcu 1946 roku

lokatorów. Trafiali z reguły do obozu przejściowego Główna, stamtąd wywożono ich do Generalnego Gubernatorstwa. Do maja 1941 roku z Kraju Warty deportowanych zostało w sumie około 272 tys. Polaków. Na ich miejsce sprowadzono 536 tys. Niemców z Rosji i krajów nadbałtyckich.

Schwytany Greiser został przekazany Polsce. W 1946 roku Najwyższy Trybunał Narodowy wyznaczył na jego obrońców Stanisława Hejmowskiego i Jana Kręglewskiego. Hejmowski nie chciał bronić Greisera – w czasie wojny stracił dwóch braci. Dlatego napisał do Bieruta z prośbą o wyznaczenie kogoś innego. Bierut odpowie-

dział, że Greisera musi bronić świetny adwokat, aby uniknąć podejrzeń, że to typowy proces pokazowy. W czerwcu i lipcu 1946 roku procesem Greisera w auli uniwersytetu żył cały Poznań. Gauleiter został oskarżony o „dążenie do fizycznego wyniszczenia narodu polskiego w Wielkopolsce”.

Hejmowski i Kręglewski bronili Greisera najlepiej, jak potrafili. Powołali na świadków jego polskich pracowników, których w trakcie wojny gauleiter traktował po ludzku. Polskich świadków przesłuchano w końcówce procesu. Był wśród nich m.in. ogrodnik, którego syna Greiser ułaskawił. W trakcie procesu Greiser starał się przekonać sąd, że takich ułaskawień dla Polaków podpisał w czasie wojny „setki”. Sędziowie nie dali mu wiary.

Hejmowski i Kręglewski próbowali też udowodnić, że Greiser był „figurantem” w nazistowskim systemie totalitarnym i nie ponosi odpowiedzialności za wykonywanie rozkazów. Starania obrony Greisera pokazują, że wywiązała się ona w pełni z powierzonego jej zadania. Lista dowodów obciążających gauleitera była jednak zbyt długa. Greiser nie miał szans na inny wyrok niż kara śmierci. Bierut odrzucił jego prośbę o ułaskawienie. 21 lipca 1947 roku Greiser został powieszony na stokach poznańskiej Cytadeli. Kat nie był fachowcem, więc założył pętlę w nieprawidłowy sposób. Skazany dusił się ok. 20 minut.

Piotr Bojarski

Maciej Musiał – zasłużony dla wolności

Tytuł Zasłużonego dla Miasta Poznania otrzymał w czerwcu od poznańskich radnych Maciej Musiał, który w 1989 roku organizował sztab i kampanię wyborczą Solidarności w Poznaniu.

Urodził się 22 stycznia 1952 roku w Poznaniu, absolwent fizyki na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 1973 roku. Jako instruktor harcerski w 1972 roku na IV Zjeździe ZHP głosował przeciwko wprowadzeniu do statutu związku zapisu o przewodniej

roli PZPR. W latach 1975–1990 był pracownikiem naukowym Instytutu Technologii Drewna w Poznaniu. Od 1980 roku należał do Solidarności. W stanie wojennym zszedł do podziemia. W latach 1980–1982 działał w Radzie Porozumienia Kręgów Instruktorów Harcerskich im. A. Małkowskiego, we władzach niejawnego Ruchu Harcerskiego, był liderem tego środowiska w Poznaniu. W 1983 roku organizował harcerską Białą Służbę podczas wizyty Jana Pawła II w Poznaniu.

Od kwietnia 1989 roku wiceprzewodniczący Komitetu Obywatelskiego „S” w Poznaniu, organizował sztab i kampanię wyborczą „S” w Poznaniu. W nowej Polsce był dyrektorem Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, potem kierował poznańską Delegaturą Krajowego Biura Wyborczego. Od 1997 do 2000 roku był wojewodą poznańskim i wielkopolskim, a w latach 2000–2001 – szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Jerzego Buzka.

boj

Maciej Musiał

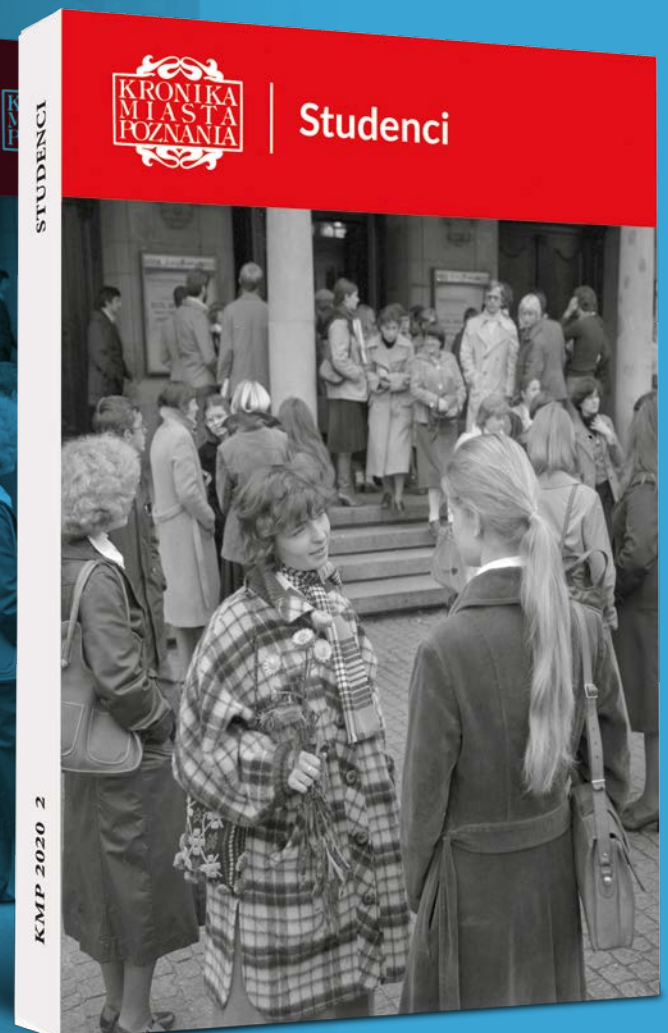
Poznańskie Archiwum Historii Mówionej (historiamowiona.poznan.pl) to rozmowy z poznaniakami i Wielkopolanami, którzy opowiadają o swoich przeżyciach. Są wśród nich uczestnicy takich wydarzeń jak Czerwiec 1956, ale też osoby, które na przykład chcą podzielić się wspomnieniami o tym, jak się żyło na podpoznańskiej wsi po zakończeniu II wojny albo na Ratajach w latach 70. W ten sposób, w żywym słowie, utrwala się pamięć o historii najnowszej i życiu codziennym w Poznaniu i regionie.

FOT. TOMASZ KACZMAREK

Nowy numer Kroniki Miasta Poznania już w sprzedaży

 Wydawnictwo
Miejskie
Poznań

kwartalnik dostępny na sklep.wmposnania.pl
i w Centrum Informacji Kulturalnej

REKLAMA

CERAGEM

Zapraszamy na BEZPŁATNE prezentacyjne zabiegi:

- ▶ BÓLE KRĘGOSŁUPA, BARKÓW, STAWÓW
- ▶ POPRAWĘ SAMOPOCZUCIA I WZMOCNIENIE ODPORNOŚCI

POZNAŃ, osiedle Piastowskie 76 – pasaż I piętro
tel. 787 622 986, e-mail: ceragem.poznan@gmail.com